

Dz.U. 2011 Nr 191 poz. 1133**U S T A W A**

z dnia 28 lipca 2011 r.

**o zalegalizowaniu pobytu niektórych cudzoziemców na terytorium
Rzeczypospolitej Polskiej oraz o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom
ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i ustawy o cudzoziemcach****Opracowano na
podstawie t.j. Dz.
U. z 2018 r. poz.
1156.**

Art. 1. Ustawa określa zasady zalegalizowania pobytu cudzoziemców przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

- 1) nieprzerwanie co najmniej od dnia 20 grudnia 2007 r., których pobyt na tym terytorium w dniu wejścia w życie ustawy jest nielegalny;
- 2) nieprzerwanie co najmniej od dnia 1 stycznia 2010 r., którym przed tym dniem została wydana ostateczna decyzja o odmowie nadania statusu uchodźcy, zawierająca orzeczenie o wydaleniu, i których pobyt na tym terytorium w dniu wejścia w życie ustawy jest nielegalny;
- 3) wobec których w dniu 1 stycznia 2010 r. trwało postępowanie w sprawie nadania statusu uchodźcy wszczęte na skutek kolejnego wniosku.

Art. 2. 1. W postępowaniach w sprawie udzielenia lub cofnięcia cudzoziemcom, o których mowa w art. 1, zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony na okres 2 lat, a także po udzieleniu tego zezwolenia, stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257 oraz z 2018 r. poz. 149 i 650) oraz *art. 59, art. 60 ust. 1 i 3–5 oraz 6 i art. 62 ust. 3–7, 8, 8a i ust. 9 pkt 2 i 3 lit. b ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2011 r. poz. 1573, z 2012 r. poz. 589 i 769 oraz z 2013 r. poz. 628)*¹⁾ oraz przepisy wydane na podstawie art. 63 ust. 1 tej ustawy.

2. W postępowaniach, o których mowa w ust. 1, przy wykonywaniu czynności mających na celu ustalenie okoliczności, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 3 i 4 lub art. 13 pkt 2 i 3 niniejszej ustawy, nie stosuje się art. 79 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

¹⁾ Utraciła moc z dniem 1 maja 2014 r. na podstawie art. 521 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650).

3. Udzielenie albo odmowa udzielenia zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, następuje w drodze decyzji administracyjnej.

Art. 3. 1. Wojewoda właściwy ze względu na miejsce pobytu cudzoziemca, o którym mowa w art. 1, udziela zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony na okres 2 lat, jeżeli wniosek o udzielenie tego zezwolenia zostanie złożony w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

2. Cudzoziemcowi, o którym mowa w art. 1, odmawia się udzielenia zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony, jeżeli:

- 1) nie spełnia wymogów do udzielenia tego zezwolenia;
- 2) jego dane znajdują się w Systemie Informacyjnym Schengen do celów odmowy wjazdu i zostały wpisane przez inne państwo obszaru Schengen;
- 3) w postępowaniu w sprawie udzielenia tego zezwolenia został złożony wniosek lub zostały przedstawione dokumenty zawierające nieprawdziwe dane osobowe lub fałszywe informacje;
- 4) w postępowaniu w sprawie udzielenia tego zezwolenia, w celu użycia za autentyczny, podrobił lub przerobił dokument bądź używał takiego dokumentu jako autentycznego;
- 5) wymagają tego względy obronności lub bezpieczeństwa państwa albo ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego lub interes Rzeczypospolitej Polskiej;
- 6) jego dane znajdują się w wykazie cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany, zwanym dalej „wykazem”, i zostały umieszczone na podstawie *art. 128 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach*¹⁾.

3. Od decyzji odmawiającej udzielenia zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, przysługuje odwołanie do Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców, zwanego dalej „Szefem Urzędu”.

4. Pobyt cudzoziemca, o którym mowa w art. 1, uznaje się za nieprzerwany, jeżeli nic innego nie wynika z zebranego materiału dowodowego lub z okoliczności sprawy.

5. Do oceny, czy pobyt cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest nieprzerwany, stosuje się odpowiednio *art. 64 ust. 4 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach*¹⁾.

6. Pobytu cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej podczas postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, oraz na podstawie tego zezwolenia nie zalicza się do okresu legalnego i nieprzerwanego

pobytu cudzoziemca na tym terytorium, uprawniającego do uzyskania zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego WE, w rozumieniu *art. 65 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach*¹⁾.

Art. 4. Jeżeli termin do złożenia wniosku, o którym mowa w art. 3 ust. 1, został zachowany i wniosek nie zawiera braków formalnych lub braki formalne zostały uzupełnione w terminie, wojewoda zamieszcza w dokumencie podróży, o którym mowa w *art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach*¹⁾, odcisk stempla, który potwierdza złożenie wniosku o udzielenie zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony.

Art. 5. 1. Jeżeli termin do złożenia wniosku, o którym mowa w art. 3 ust. 1, został zachowany i wniosek nie zawiera braków formalnych lub braki formalne zostały uzupełnione w terminie, pobyt cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uważa się za legalny do dnia, w którym decyzja w sprawie zezwolenia, o którym mowa w art. 3 ust. 1, stała się ostateczna.

2. Jeżeli termin do złożenia wniosku nie zostanie zachowany, wojewoda pozostawia wniosek bez rozpoznania.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w razie zawieszenia, na wniosek strony, postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony.

Art. 6. 1. Jeżeli dane cudzoziemca ubiegającego się o udzielenie zezwolenia, o którym mowa w art. 3 ust. 1, znajdują się w wykazie, wojewoda przed wydaniem decyzji o udzieleniu zezwolenia zwraca się do Szefa Urzędu z wnioskiem o przekazanie informacji o podstawie prawnej i uzasadnieniu faktycznym umieszczenia danych cudzoziemca w wykazie.

2. Szef Urzędu udziela wojewodzie informacji o umieszczeniu danych cudzoziemca w wykazie, okresie obowiązywania wpisu, podstawie prawnej i faktycznej wpisu.

3. W przypadku wpisów umieszczonych na podstawie *art. 128 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach*¹⁾ Szef Urzędu nie udziela wojewodzie informacji o podstawie faktycznej wpisu.

Art. 7. 1. Komendant oddziału Straży Granicznej lub komendant placówki Straży Granicznej, właściwy ze względu na siedzibę wojewody, do którego cudzoziemiec złożył wniosek, o którym mowa w art. 3 ust. 1, pobiera od tego cudzoziemca odciski linii papilarnych za pomocą kart daktyloskopijnych lub urządzenia do elektronicznego pobierania odcisków.

2. Dane cudzoziemców, o których mowa w ust. 1, przechowuje się w rejestrach, o których mowa w *art. 124 ust. 1 pkt 1 lit. k i pkt 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach*¹⁾, i stosuje się do ich przechowywania i udostępniania przepisy *art. 125 ust. 1 pkt 4 i 7, art. 126 ust. 1 pkt 7 i ust. 2, art. 127 oraz art. 133 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach*¹⁾.

Art. 8. Pozostawia się bez rozpoznania następujące wnioski złożone w toku postępowania o udzielenie zezwolenia, o którym mowa w art. 3 ust. 1:

- 1) wniosek o udzielenie zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony złożony na podstawie przepisów *ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach*¹⁾;
- 2) wniosek o udzielenie zezwolenia na osiedlenie się lub o zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego WE.

Art. 9. Decyzja o udzieleniu zezwolenia, o którym mowa w art. 3 ust. 1, z dniem, w którym stała się ostateczna, powoduje wygaśnięcie decyzji o zobowiązaniu do opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, decyzji o wydaleniu z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz zawartych w innych decyzjach orzeczeń o zobowiązaniu do opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub orzeczeń o wydaleniu z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 10. Dane cudzoziemca umieszczone w wykazie na innej podstawie niż *art. 128 ust. 1 pkt 1 i 2 lub 6 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach*¹⁾ wykreśla się z wykazu, gdy decyzja o udzieleniu zezwolenia, o którym mowa w art. 3 ust. 1, stała się ostateczna.

Art. 11. 1. Wojewoda, który udzielił zezwolenia, o którym mowa w art. 3 ust. 1, cudzoziemcowi, którego dane zostały umieszczone w wykazie, przekazuje Szefowi Urzędu odpis ostatecznej decyzji w tej sprawie.

2. Wojewoda informuje cudzoziemca, któremu udzielono zezwolenia, o którym mowa w art. 3 ust. 1, o obowiązkach związanych z uzyskaniem tego zezwolenia.

Art. 12. Cudzoziemiec, któremu udzielono zezwolenia, o którym mowa w art. 3 ust. 1, może wykonywać na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pracę bez zezwolenia na podstawie umowy o pracę.

Art. 13. Cudzoziemcowi cofa się zezwolenie, o którym mowa w art. 3 ust. 1, jeżeli:

- 1) wymagają tego względy obronności lub bezpieczeństwa państwa albo ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego lub interes Rzeczypospolitej Polskiej;

- 2) w postępowaniu w sprawie udzielenia tego zezwolenia został złożony wniosek lub zostały przedstawione dokumenty zawierające nieprawdziwe dane osobowe lub fałszywe informacje;
- 3) w postępowaniu w sprawie udzielenia tego zezwolenia, w celu użycia za autentyczny, podrobił lub przerobił dokument bądź używał takiego dokumentu jako autentycznego;
- 4) opuścił na stałe terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 14. (pominięty)²⁾

Art. 15. (pominięty)²⁾

Art. 16. Do postępowań wszczętych na podstawie przepisów ustaw zmienianych w art. 14 i 15 i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe, z zastrzeżeniem art. 8.

Art. 17. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 86 ustawy zmienianej w art. 14 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 86 ustawy zmienianej w art. 14, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 18. 1. Maksymalny limit wydatków budżetu państwa przeznaczonych na pomoc dla cudzoziemców ubiegających się o udzielenie ochrony międzynarodowej, o której mowa w rozdziale 5 działu II ustawy zmienianej w art. 14, z wyłączeniem wydatków związanych z przesiedleniem lub relokacją, w okresie 10 lat, stanowi kwotę 100 000 000 zł w każdym roku.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, dokonując przynajmniej cztery razy w roku, według stanu na koniec każdego kwartału, oceny wykorzystania limitu wydatków na dany rok.

Art. 19. 1. Ustala się następujące mechanizmy korygujące:

²⁾ Zamieszczony w obwieszczeniu Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 10 maja 2018 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o zalegalizowaniu pobytu niektórych cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i ustawy o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1156).

- 1) ograniczenie co najmniej jednego ze świadczeń udzielanych w formie pieniężnej, wypłacanych cudzoziemcom ubiegającym się o udzielenie ochrony międzynarodowej w ramach udzielanej im pomocy, przez:
 - a) obniżenie wysokości jednorazowej pomocy pieniężnej lub wartości bonów towarowych na zakup odzieży i obuwia o nie więcej niż 50% albo wstrzymanie przyznawania tej pomocy lub wydawania tych bonów i zapewnianie odzieży i obuwia jedynie w uzasadnionych przypadkach,
 - b) obniżenie wysokości stałej pomocy pieniężnej na zakup środków higieny osobistej o nie więcej niż 30% albo wstrzymanie tej formy pomocy i dostarczanie tych środków w naturze,
 - c) obniżenie wysokości kieszonkowego o nie więcej niż 50% albo wstrzymanie tej formy pomocy,
 - d) obniżenie wysokości ekwiwalentu pieniężnego w zamian za wyżywienie o nie więcej niż 30% albo wstrzymanie tej formy pomocy i zapewnianie wyżywienia w ośrodku dla cudzoziemców,
 - e) obniżenie wysokości świadczenia pieniężnego, o którym mowa w art. 71 ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 14, o nie więcej niż 30% albo wstrzymanie udzielania tej pomocy w stosunku do cudzoziemców, którzy dotychczas nie ubiegali się o udzielenie ochrony międzynarodowej; wstrzymanie to może łączyć się z obniżeniem wysokości stawki dziennej wyżywienia zbiorowego w ośrodkach dla cudzoziemców, o nie więcej niż 30%,
 - f) ograniczenie katalogu wydatków – zaliczanych do kosztów pogrzebu cudzoziemca, o którym mowa w art. 84 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 14, organizowanego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez podmioty, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. z 2017 r. poz. 912) – do wydatków na: kremację zwłok, zorganizowanie pogrzebu, przeprowadzenie pochówku zmarłego oraz na zakup miejsca pochowania na cmentarzu, trumny lub urny,
 - g) obniżenie maksymalnej kwoty zasiłku pogrzebowego wypłacanego na wniosek osoby, o której mowa w art. 84 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 14, o nie więcej niż 30%;

- 2) ograniczenie co najmniej jednego ze świadczeń udzielanych w formie niepieniężnej cudzoziemcom ubiegającym się o udzielenie ochrony międzynarodowej przez:
- a) obniżenie wymiaru czasu nauki języka polskiego o nie więcej niż 50%, w zaokrągleniu do pełnych godzin lekcyjnych, albo wstrzymanie tej nauki,
 - b) obniżenie wydatków na zakup podstawowych materiałów niezbędnych do nauki języka polskiego o nie więcej niż 50% albo wstrzymanie zapewniania tych materiałów,
 - c) obniżenie wydatków na zakup pomocy dydaktycznych dla dzieci korzystających z nauki i opieki w publicznych placówkach, szkołach podstawowych lub szkołach ponadpodstawowych o nie więcej niż 50%,
 - d) ograniczenie wydatków na finansowanie przejazdów środkami transportu publicznego w celu wzięcia udziału w postępowaniu w sprawie udzielenia ochrony międzynarodowej, w celu leczenia lub poddania się szczepieniom ochronnym lub w innych szczególnie uzasadnionych przypadkach, przez finansowanie przejazdu najtańszymi środkami transportu publicznego,
 - e) wstrzymanie finansowania przejazdów środkami transportu publicznego w celach innych niż udział w postępowaniu w sprawie udzielenia ochrony międzynarodowej oraz innych niż leczenie lub poddanie się szczepieniom ochronnym;
- 3) ograniczenie zakresu opieki medycznej, o której mowa w art. 73 ustawy zmienianej w art. 14:
- a) przez wyłączenie z zakresu tej opieki co najmniej jednego z następujących świadczeń, o których mowa w art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1938, z późn. zm.³⁾):
 - leczenia uzależnień,
 - leczenia stomatologicznego,
 - programów zdrowotnych,
 - b) do podstawowej opieki zdrowotnej – w przypadku gdy nastąpił znaczny wzrost liczby cudzoziemców przybyłych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2017 r. poz. 2110, 2217, 2361 i 2434 oraz z 2018 r. poz. 107, 138, 650, 697, 730 i 771.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych wprowadza co najmniej jeden z mechanizmów korygujących, o których mowa w ust. 1, w przypadku gdy:

- 1) może nastąpić przekroczenie limitu wydatków, o których mowa w art. 18 ust. 1, przewidzianych na okres jednego roku;
- 2) w okresie od początku roku kalendarzowego do dnia ostatniej oceny, o której mowa w art. 18 ust. 2, część limitu rocznego przypadającego proporcjonalnie na ten okres została przekroczona co najmniej o 10%.

Art. 20. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, po zasięgnięciu opinii Szefa Urzędu, wprowadza, w drodze rozporządzenia, mechanizmy korygujące, o których mowa w art. 19 ust. 1, i określa okres ich obowiązywania, mając na celu zagwarantowanie cudzoziemcom ubiegającym się o udzielenie ochrony międzynarodowej niezbędnej opieki, tak aby wysokość tej pomocy nie przekroczyła rocznego limitu wydatków, o którym mowa w art. 18 ust. 1, oraz uwzględniając konieczność minimalizowania skutków oddziaływania tych mechanizmów na cudzoziemców.

Art. 21. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2012 r.